

بسم الله الرحمن الرحيم

سیر مطالعاتی آثار بصیرتی مرحوم علامه مصباح یزدی (رحمه الله علیه)

مدرسه مجازی انقلاب

امام خامنه‌ای (حفظه الله): «یکی از چیزهایی که ما امروز خیلی احتیاج داریم، برنامه‌های مطالعاتی برای قشرهای مختلف است... در بخش‌های مختلف، برای قشرهای مختلف، به شکل‌های مختلف، با تنوع متناسب، سیر مطالعاتی درست کنند؛ اول این کتاب، بعد این کتاب، بعد این کتاب. وقتی که جوان، نوجوان، یا کسی که تاکنون با کتاب انس زیادی نداشته است، وارد شد، حرکت کرد، راه افتاد، غالباً مسیر خودش را پیدا خواهد کرد.» (۱۳۹۰/۰۴/۲۹)

مقدمه

ارتقای سطح علمی و افزایش آگاهی و دانش تخصصی در حوزه مسائل مباحث سیاسی اجتماعی و تربیت انسان‌های تراز انقلاب اسلامی در گرو این است که طلاب گرامی با نظام فکری منسجم و هندسه جامع اندیشه‌ای متفکران انقلاب اسلامی در مباحث بصیرتی و انقلابی آشنا شوند. از طرفی، بهترین راهکار برای آگاهی از معارف دینی به گونه‌ای عمیق و پیراسته از خرافه‌گرایی و غرب‌زدگی، رجوع به اسلام‌شناسان متعهد و اصیل و زمان‌شناسی است که مسائل را به خوبی درک می‌کنند و به موقع و بدون هرگونه ملاحظه‌ی ناروا وارد عرصه و میدان روشنگری و تبیین میشوند. در این میان آیت الله علامه مصباح یزدی عنوان شخصیتی که بهره‌مند از معارف نقل-عقل است و در خدمت بزرگانی چون آیت الله العظمی بروجردی، امام خمینی، آیت الله العظمی بهجت و علامه طباطبایی (رحمهم الله) سالیان متمادی بهره‌برده است، مورد تایید و عنایت بزرگان و اسلام‌شناسان سترگ می‌باشد؛ به گونه‌ای که مقام معظم رهبری - این مرجع تقلید و اسلام‌شناس بزرگ - درباره ایشان می‌فرماید: «جناب آقای مصباح حقیقتاً یکی از وجودهای مبارک و معتنم در دوره ما هستند؛ منبع فکر و اندیشه بی غل و غش معارف اسلامی»؛ و نیز: «یکی از خصوصیات آقای مصباح پرداختن به کارهای بنیادی است. شما بدانید اگر می‌گفتید برای این کار

می خواهیم سراغ آقای مصباح برویم، مشکل می دانستم ایشان قبول کنند، ولی بعد که شنیدم، واقعا خدا را شکر کردم. کسی بهتر از ایشان را نمی توانید پیدا کنید. ایشان هم از لحاظ علمی در سطح بالایی قرار دارند و هم از لحاظ معنوی. خیلی مهم است این وارستگی و صفای معنوی و من خدا را شکر می کنم که چنین جلوه هایی وجود دارد». و نیز در عبارتی مشهور ایشان را هم سنگ علامه طباطبایی و شهید مطهری برشمرده و فرموده اند: «دشمن از تفکر صحیح درست تعریف شده متکی بر یک جهان بینی صحیح خوشش نمی آید، دشمن هر جا چنین چیزهایی را مشاهده کند، هر جور بتواند باهاش مبارزه می کند. امروز بحمدالله نظام اسلامی ما مفتخر است که شخصیت های برجسته ی علمی و معنوی در او حضور دارند. همین شخصیت عزیز و عظیمی که بحمدالله این کار هم از برکات ایشان است؛ جناب آقای مصباح که بنده نزدیک به چهل سال است که ایشان را می شناسم و به ایشان ارادت دارم، ارادت قلبی دارم من به ایشان؛ فقیه، فیلسوف، متفکر، صاحب نظر در مسائل اساسی اسلام. اگر خدای متعال به نسل کنونی ما این توفیق را نداد که از شخصیت هایی مثل مرحوم علامه طباطبایی با مرحوم شهید مطهری استفاده کنند، اما بحمدالله این شخصیت عزیز و عظیم، خلأ آن عزیزان را پر می کنند. در همین زمان خود ما، و بنده شخصا، حقیقتا خدا را حمل می کنم و شکر میکنم که جامعه ما و به خصوص نسل جوان ما که به ایشان خیلی هم علاقه دارند. بنده از هر جایی که کسب خبر کردم در سرتاسر کشور، اطلاع پیدا کردم که نسل جوان ما به ایشان شدید علاقه مند و معتقد و قدردانند. این هم نعمت بزرگ خداست، دلیل سلامت این کار هم هست. همین، وقتی انسان با روح خدایی، با هدف خدایی وارد میدان شد همین جور می شود». بر این اساس افکار و اندیشه های این استاد عزیز و گرانقدر میتواند راهگشای مسیر بسیاری از علم پژوهان و سالکان سبیل حق و رشاد باشد.

لذا اداره مطالعات سیاسی معاونت فرهنگی تبلیغی با هدف ارتقای سطح بینشی و معرفتی طلاب، اقدام به برگزاری «سیر مطالعاتی آثار بصیرتی مرحوم علامه مصباح یزدی (رحمه الله علیه)» در قالب مدرسه مجازی انقلاب در بستر پایگاه مطالعات انقلاب اسلامی حوزه های علمیه خاوران (<http://negaresh57.whc.ir>) نموده است که به صورت مطالعه سرانه روزانه و گام به گام و نیز درس گفتار مجازی اجرا می گردد. زمان شروع دوره از اول مردادماه ۱۴۰۱ خواهد بود.

اهداف و مزایا

- آشنایی با منظومه فکری علامه مصباح یزدی
- ارتقای معرفت و بینش سیاسی و توانایی پاسخگویی به شبهات
- ارائه گواهی معتبر پایان دوره
- بهره گیری از برگزیدگان دوره در نشست های بصیرتی
- تقدیر از برگزیدگان دوره به قید قرعه

نحوه برگزاری

۱. سیر مطالعاتی آثار بصیرتی مرحوم علامه مصباح یزدی (رحمه الله علیه) شامل ۷ کتاب است که طی سه مرحله برگزار می شود:

مرحله اول: ۱. سیری در ساحل؛ ۲. آذرخشی دیگر؛ ۳. تهاجم فرهنگی

مرحله دوم: ۱. آفتاب مطهر؛ ۲. طوفان فتنه و کشتی بصیرت

مرحله سوم: ۱. نگاهی گذرا به نظریه ولایت فقیه؛ ۲. انقلاب اسلامی و ریشه های آن

۲. سرانه مطالعه به صورت روزانه و بر مبنای متن نوشتاری کتب ارائه شده در پایگاه اطلاع رسانی آثار حضرت آیت الله مصباح یزدی به آدرس (<https://mesbahyazdi.ir>) تعیین شده است.
۳. درس گفتار هر کتاب به صورت حداقل ۴ ساعت در قالب ۴ فایل صوتی و تصویری ۳۰ دقیقه ای در منوی «مدرسه انقلاب» واقع در پایگاه مطالعات انقلاب اسلامی حوزه های علمیه خاوران (<http://negaresh57.whc.ir>) ارائه خواهد شد.
۴. در پایان هر کتاب، آزمون آن از طریق سامانه سیما برگزار می شود.
۵. گواهینامه شرکت در دوره بعد از پایان هر مرحله و قبولی در آزمون کتب ارائه می گردد.
۶. اطلاع رسانی از توزیع سرانه روزانه مطالعه کتب و نیز آزمون دوره در گروه ایتایی مدرسه انقلاب واقع در لینک ذیل صورت خواهد گرفت:

<https://eitaa.com/joinchat/۳۷۰۷۳۷۱۶۲۵C۸۹fdb۲۱۸bb>

معرفی کتب و سر فصل ها مراحل سه گانه طرح مطالعاتی

مرحله اول

۱. سیری در ساحل

این کتاب بیان و شرح بینش و منش حضرت امام خمینی(ره) از نگاه حضرت آیت الله مصباح یزدی است. حضرت استاد در این نوشتار، ابتدا ضمن بررسی ابعاد شخصیتی امام در چهار بعد علمی، عرفانی - اخلاقی، سیاسی - اجتماعی، و نیز بعد مدیریت و رهبری؛ ابتکارات آن رهبر بزرگ و مرجع عالیقدر را در مباحث فقه، اصول، فلسفه و عرفان بر می شمارد و با اشاره به ویژگی عبودیت به عنوان جوهره شخصیت وجودی آن عزیز، از پیوند او با کانون بی نهایت عظمت و سرچشمه نور سخن می راند. مؤلف در ادامه این سیر ژرف نگرانه در ویژگی های والای حضرت امام، آرای تربیتی ایشان را تحلیل و برتری آرای تربیتی امام بر نظر بسیاری دیگر از مصلحان و مربیان جهان را بیان می کند. نقش آن اسلام شناس گران قدر در احیای ابعاد فراموش شده اسلام به ویژه مسایل تربیتی، و بیان علت فراموش شدن آن ها بخش دیگری از این مطالعه را تشکیل می دهد. امام و جلوه بخش مذهب جعفری، امام و کشف هویت متدینان و ... از جمله مباحث این فصل از نوشتار مزبور است. در فصلی دیگر، استراتژی و راهبرد حضرت امام در دفاع از ارزش ها بیان می شود و ضمن معرفی راهبرد قرآنی به عنوان راهبرد امام امت، به چند نمونه از برخوردهای آن حضرت در دفاع از ارزش ها اشاره می شود. در خاتمه، اهداف و آرمان های بنیان گذار جمهوری اسلامی ایران که همانا اهداف و آرمان های اسلام ناب است، شرح و توضیح داده شده، تشکیل حکومت اسلامی، حمایت از محرومان، حفظ وحدت میان اقشار جامعه و ایجاد همبستگی و اتحاد میان مسلمانان و مبارزه با طاغوت از جمله این اهداف بر شمرده شده اند. این کتاب در قطع رقعی، به کوشش حجت الاسلام علی احمدی خواه تدوین و نگارش یافته و به همت مرکز انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره) چاپ و منتشر شده است.

۲. آذرخشی دیگر از آسمان کربلا

این کتاب مجموعه سخنرانی‌های استاد در حسینیه شهدای قم در محرم ۱۴۲۱ است که به قلم آقای محمود پاکروان ویرایش شده و چاپ اول آن در بهار ۱۳۷۹ با شمارگان ۵۰۰۰ نسخه و به کوشش انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (رحمه الله) انجام پذیرفته است. در جلسات اول و دوم با عنوان «شبهاتی پیرامون عاشورا و بزرگ داشت آن» استاد به این شبهات پاسخ می‌گویند: علت گرامیداشت عاشورا بعد از گذشت بیش از هزار و چهارصد سال چیست؟ چرا عزاداری می‌کنیم، آیا بهتر نیست به جای عزاداری از جلسات بحث و گفت‌وگو بهره ببریم؟ چرا باید دشمنان امام حسین (علیه السلام) را لعن کرد؟ در جلسات سوم، چهارم، پنجم و ششم، استاد درباره زمینه‌های قیام عاشورا بحث کرده‌اند. برخی مطالب اصلی این بحث عبارت‌اند از: پیشینه تاریخی واقعه عاشورا؛ عوامل انحراف جامعه اسلامی؛ دقت علی (علیه السلام) در اجرای حدود و احکام الهی، زمینه‌ساز حقد و کینه دنیاطلبان؛ روش‌های به کارگیری عوامل انحراف از سوی معاویه؛ علل انفعال جامعه در برابر فعالیت‌های معاویه؛ راه‌های مقابله با عوامل انحراف در جامعه. در جلسات هفتم و هشتم از هدف قیام عاشورا سخن گفته‌اند که موضوعات این جلسات از این قرارند: اصلاح مفاصد به منزله هدف اصلی امام حسین (علیه السلام)، مفهوم اصلاح و اصلاحات، تأثیر نظام ارزشی در مفهوم اصلاح، اصلاح مطلوب از دیدگاه قرآن، امر به معروف و نهی از منکر به منزله هدف دیگر قیام عاشورا، اهمیت امر به معروف و نهی از منکر و عاقبت ترک آن. در جلسات نهم و دهم، بحث پایانی جلسه هشتم، یعنی امر به معروف و نهی از منکر، ادامه می‌یابد و مباحثی مانند گستره امر به معروف و نهی از منکر به صورت عام و خاص، گستره معنای جهاد، مصادیق امر به معروف و نهی از منکر به معنای عام (تعلیم جاهل، تذکر و موعظه، برخورد اجتماعی با توطئه‌ها، مقابله با تهاجم فرهنگی و جهاد در راه خدا) مطرح می‌گردد. در جلسه یازدهم بحث در زمینه «وظیفه حکومت و مردم در شرایط حاضر» است. استاد وظیفه حکومت و جامعه را در زمینه آموزش احکام و مسائل اسلامی و مقابله با توطئه‌های دشمنان تبیین می‌کنند، و با برشمردن علل فراموش شدن فریضه امر به معروف و نهی از منکر، در پایان، ایجاد تشکل‌های اسلامی برای انجام فعالیت‌های اجتماعی را به منزله راهکاری عملی در شرایط حاضر پیشنهاد می‌کنند. در جلسه دوازدهم، موضوع امر به معروف و نهی از منکر در قرآن، بررسی می‌شود. در این زمینه موضوعاتی هم‌چون معنای اصطلاحی امر به معروف و نهی از منکر، مراتب امر به معروف و نهی از منکر،

احساس مسئولیت در قبال دیگران و دلیل تعبیر منافقان در مقابل مؤمنان در زبان قرآن کریم، مطرح می شود.

۳. تهاجم فرهنگی

کتاب مزبور مجموعه ای از سخنرانی های استاد درباره تهاجم فرهنگی است. این سخنرانی ها در سال های ۱۳۶۹-۷۲ و در مراکز مختلف حوزوی و دانشگاهی ایراد شده و حجت الاسلام والمسلمین آقای عبدالجواد ابراهیمی فر تهیه و تدوین این اثر را بر عهده داشته اند. این کتاب در سال ۱۳۷۶ برای نخستین بار به کوشش انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (رحمه الله) چاپ و منتشر شده است. مطالب این کتاب در چهار بخش تنظیم شده است؛ بخش اول با عنوان «تهاجم فرهنگی یا زمینه تسلط کفار بر مسلمانان» به موضوعات ذیل می پردازد: هویت شرق نشینان و گستره تهاجم فرهنگی، فلسفه غرب و نقش تخریبی آن در فرهنگ جوامع اسلامی، گونه های مختلف تهاجم یا زمینه های تسلط کفار بر مسلمین و اهمیت سلطه فرهنگی، اصل عدم استیلا کفار بر مسلمین و دلیل این اصل. بخش دوم با عنوان «اصول و ارزش های اسلامی و خطر تهاجم فرهنگی» از مقوله فرهنگ و تهاجم فرهنگی سخن می گوید و مبارزه فرهنگی را برترین حربه دشمنان می شمارد، و ایمان زدایی و ایجاد شک در باورهای دینی را به منزله یکی از ابزارهای تهاجم فرهنگی قلمداد می کند. بخش سوم با عنوان «انقلاب اسلامی و خطر تهاجم فرهنگی» این نوع تهاجم را بزرگ ترین خطر برای انقلاب اسلامی دانسته است و با برشمردن عناصر اصلی فرهنگ (بینش ها، گرایش ها و رفتارها) نقش مهم فرهنگ در تداوم انقلاب گوش زد شده است و پس از اثبات بی نظیر بودن انقلاب اسلامی، ولایت فقیه، هدف اصلی تهاجم فرهنگی شمرده شده و در نهایت راه ترویج ارزش ها و شیوه های مقابله با هجوم فرهنگی دشمن بیان گردیده است. در بخش چهارم با عنوان «تهاجم فرهنگی و راهکارهای دفاعی» ابتدا آماجگاه های هجوم فرهنگی دشمن تعیین شده است که عبارت اند از: الف) عناصر سه گانه فرهنگ؛ یعنی بینش ها، ارزش ها، رفتارها؛ ب) حوزه و دانشگاه. سپس راه های نفوذ فرهنگی دشمن اعم از راه های سطحی و ریشه ای مورد توجه قرار گرفته است. آن گاه راهکارهای دفاعی در دو زمینه وظیفه ملت، اعم از فرهیختگان و توده عمومی مردم، و وظیفه دولت در دفاع از فرهنگ اسلامی تبیین شده است.

مرحله دوم

۱. آفتاب مطهر

این کتاب حاصل تدوین، نگارش و بازنویسی مقالات، سخنرانی‌ها و مصاحبه‌های حضرت استاد است که در آنها به زوایای گوناگون زندگی، اندیشه‌ها و خدمات علمی و فرهنگی شهید مطهری پرداخته شده است. کتاب حاضر با تلاش آقای غلامرضا گلی زواره در ۹ فصل تدوین و نگارش یافته و به همت انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره) چاپ و منتشر شده است. بخش نخست این کتاب با عنوان «دانشوری ژرف‌اندیش»، گوشه‌هایی از امتیازات علمی و اخلاقی شهید مطهری را بیان کرده است. در بخش دوم، رازهای موفقیت این دانشمند به خواننده شناسانده شده است. بخش سوم کتاب با عنوان «مدرس وارسته»، به ترسیم ویژگی‌های استادی می‌پردازد که در حوزه، دانشگاه و دیگر محافل علمی و فرهنگی، به احیای تفکر دینی پرداخته است. پاسخ‌گویی آن شهید به نیازهای زمان، توجه به مقتضیات اجتماعی و آسیب‌شناسی آگاهانه، از جمله مطالبی است که در بخش چهارم بدان اشاره شده است. آفت‌زدایی از بوستان عقاید و باورها، مبارزه با ملی‌گرایی، سکولاریسم و ظاهرسازی‌های مخرب و نقد خودباختگی‌های غرب‌زدگان، محورهای بخش پنجم کتاب است. در بخش ششم نیز، به پاره‌ای از کوشش‌های شهید مطهری اختصاص دارد که به واسطه آنها جامعه را از سیل تحریفات، بدعت‌ها و شبهات نجات داده و بسیاری از جوانان را به ساحل رستگاری رسانیده است. افشای گذرگاه‌های الحاد و قاطعیت آن دانشمند ژرف‌اندیش در برابر افکار التقاطی، موضوع بخش‌های هفتم و هشتم کتاب را تشکیل می‌دهد. در بخش نهم و پایانی کتاب، ضمن توجه به نقش شهید مطهری در تبیین مبانی فکری انقلاب اسلامی و چگونگی شهادت ایشان به دست گروهک فرقان، حکمت تجلیل و تکریم از علامه شهید مرتضی مطهری، مورد واکاوی قرار گرفته است.

۲. طوفان فتنه و کشتی بصیرت

این کتاب بخشی از گفتارهای حضرت استاد درباره فتنه‌شناسی است که با هدف تبیین دقیق مفهوم فتنه در فرهنگ اسلامی و تحلیل فتنه‌های اجتماعی به رشته تحریر درآمده است. نوشتار حاضر توسط حجت‌الاسلام

والمسلمین غلامعلی عزیزکیا در ۵ فصل نگارش یافته و به همت انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره) منتشر شده است. بررسی فتنه و امتحان الهی از منظر قرآن کریم و احادیث با توضیح موضوعاتی چون: مفهوم‌شناسی فتنه، گستره فتنه در زندگی انسان، اهداف، حقیقت و چگونگی امتحان الهی، حوزه‌های آزمایش در قرآن، آزمون انسان‌ها با امور تکوینی و تشریحی و ذکر مصادیقی از امتحانات الاهی، فصل اول این کتاب را شامل می‌شود. فصل دوم کتاب، عوامل، انگیزه‌ها و اهداف فتنه را مورد بحث و بررسی قرار می‌دهد. عوامل پدیدآورنده فتنه، مکلف بودن آدمی در برابر فتنه‌ها، نقش مال، مقام و شهوت در پدیدآمدن فتنه‌ها، راز فتنه‌های الهی و راز فتنه‌گری انسان و شیطان، هدف خداوند از فتنه، هدف انسان‌ها و شیطان از فتنه‌گری، و فتنه‌پذیری و فتنه‌گری، از مباحثی است که در این فصل آمده است. هم‌چنین، این کتاب در فصل سوم به روشن کردن ماهیت فتنه‌گران و چگونگی شکل‌گیری فتنه‌های اجتماعی می‌پردازد که موضوعاتی چون: روش بحث درباره فتنه‌های اجتماعی، انواع طراحی و برنامه‌ریزی، مؤلفه‌های فتنه، ساده‌ترین راه شناخت فتنه‌گران، ویژگی‌های روانی سران فتنه را در خود جای داده است. راهبردها و رویکردهای فتنه‌گران نیز در فصل چهارم این کتاب بیان شده است. اشاره به دو راهبرد مهم فتنه‌گران و راه‌های پیشبرد فتنه، تبیین پیچیدگی روش‌ها در فتنه‌های معنوی، تحلیل اجمالی از جنگ نرم و تبیین راهبردهای فتنه‌گران، ذکر گروه‌های هدف در تهاجم فرهنگی و بیان دستاویزهای فتنه‌گران، از مهم‌ترین موضوعات این فصل است. فصل پنجم و پایانی این کتاب نیز به بررسی و توضیح وظایف مؤمنان در برابر فتنه‌های اجتماعی می‌پردازد. از مباحث مطرح شده در این فصل می‌توان به: هدایت‌ناپذیری فتنه‌گران، دو عامل مهم فتنه‌پذیری، اهمیت و نقش بصیرت به عنوان یک سفارش قرآنی در پیشگیری از فتنه و نجات فتنه‌زدگان، وظایف حوزویان، نخبگان و عموم مردم در برابر فتنه‌ها و لزوم آگاهی‌بخشی و افشاگری، اشاره کرد.

مرحله سوم

۱. نگاهی گذرا به نظریه ولایت فقیه

این کتاب برگرفته از سخنرانی‌ها، مقالات، کتاب‌ها و جلسات پرسش و پاسخ حضرت استاد مصباح یزدی درباره ولایت فقیه است که توسط حجت‌الاسلام والمسلمین آقای محمدمهدی نادری قمی تنظیم شده و به رشته تحریر درآمده و به کوشش انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (رحمه الله) چاپ و منتشر شده است. کتاب مزبور در شش فصل به مباحث زیر می‌پردازد: فصل اول درباره اهمیت و ضرورت بحث ولایت فقیه و جایگاه علمی و پیش‌فرض‌های نظریه ولایت فقیه بحث می‌کند و از آنجا که یکی از پیش‌فرض‌های نظریه ولایت فقیه، عدم جدایی دین از سیاست است، فصل دوم به بحث از رابطه دین با سیاست می‌پردازد و ضمن آن، معنای سکولاریسم تبیین و مبانی آن نقد می‌شود. در فصل سوم جایگاه مردم در نظریه ولایت فقیه بررسی می‌شود که ضمن آن، معانی مشروعیت و مقبولیت و رابطه این دو با هم بیان شده، نقش مردم در حکومت اسلامی از دیدگاه‌های شیعی و سنی مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. فصل چهارم به اثبات ولایت فقیه می‌پردازد که برای این منظور به ادله نقلی و عقلی استناد می‌شود. در فصل پنجم نیز مفهوم ولایت مطلقه فقیه تبیین می‌شود و جایگاه ولایت فقیه در قانون اساسی و نیز رابطه مرجعیت و ولایت فقیه مورد بررسی قرار می‌گیرد. و بالأخره، در فصل ششم بحثی درباره خبرگان و ولایت فقیه صورت می‌گیرد که در ضمن آن، اشکال معروف دور و نیز شبهه خبرگان و انواع تخصص‌ها و همچنین پارادوکس عزل (معمای هم‌زمانی عزل رهبری و انحلال مجلس خبرگان) بیان و نقد می‌شود.

۲. انقلاب اسلامی و ریشه‌های آن

این کتاب متنی آموزشی درباره انقلاب اسلامی است شامل مباحث نظری، تاریخی، و تحلیلی که بر اساس سلسله سخنرانی‌های حضرت آیت‌الله مصباح یزدی پیش از خطبه‌های نماز جمعه تهران تنظیم شده است. این مجموعه به همت حجت‌الاسلام آقای قاسم شبان‌نیا تدوین و نگارش یافته و توسط انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره) در قطع وزیری و جلد شومیز، با ۲۸۸ صفحه در تابستان ۱۳۸۶ چاپ و منتشر شده است. این کتاب با هدف ارایه مباحث بنیادین انقلاب اسلامی و ریشه‌های آن

برای استفاده در مراکز آموزشی و پژوهشی در دو بخش، و در قالب ۱۴ درس تدوین شده است. بخش نخست این کتاب تحلیل نظری انقلاب اسلامی است که در آن طی ۹ درس مباحث ذیل بررسی و بیان شده است: (تعریف انقلاب و مقایسه آن با دیگر حرکت‌های اجتماعی نظیر: کودتا، شورش و اصلاح و...؛ تبیین و بررسی تئوری‌های مطرح درباره انقلاب؛ بررسی عوامل پیدایش انقلاب از منظر دینی با اشاره به عوامل ایجاد تحولات اجتماعی، زمینه‌های پیدایش بحران و تعادل در جامعه؛ بررسی ماهیت و ویژگی‌های انقلاب اسلامی؛ نقش رهبری، مردم، و آموزه‌های دینی (به عنوان ارکان انقلاب اسلامی) در ایجاد وحدت در جامعه و پیروزی انقلاب اسلامی؛ دست‌آوردهای انقلاب اسلامی؛ مفهوم استمرار انقلاب، آسیب‌شناسی انقلاب اسلامی، و بررسی راه‌کارهای حفظ و تداوم آن با اشاره به انواع تهدیدها و آسیب‌های فراروی نظام). بخش دوم کتاب به نقاط عطف تاریخ ایران، از مشروطه تا پیروزی انقلاب اسلامی، پرداخته است. این حوادث شامل نهضت مشروطه، دوران دیکتاتوری پهلوی اول و دوم، و دوران آغازین انقلاب می‌شود و سرفصل‌های مباحث مربوط به آنها عبارتند از: (منشأ، ماهیت، جریان‌شناسی، و علل انحراف نهضت مشروطه از اهداف اصیل خود، و نقش این انحراف در به‌تعویق افتادن شکل‌گیری انقلاب اسلامی؛ زمینه‌های ایجاد دولت‌های لائیک در جهان اسلام؛ برخی حوادث عمده در دوران پهلوی اول؛ بررسی برخی از اقدامات، حوادث و جریان‌ات دوران پهلوی دوم، از جمله: تضعیف ارزش‌ها و باورهای اسلامی از سوی حکومت، چگونگی تقویت حوزه علمیه از سوی علمای بزرگ، فاجعه مدرسه فیضیه، کاپیتولاسیون، قیام ۱۵ خرداد، اوج‌گیری انقلاب در سال ۵۷، فرار شاه، ورود امام خمینی (ره) و...؛ جریان‌شناسی گروه‌های منحرف فکری پیش و پس از انقلاب اسلامی مانند: مارکسیستها، منافقین، و منافقین نوین (ملی‌گرایان).

محدوده سرانه مطالعه روزانه

مرحله اول

کتاب اول: کتاب «سیری در ساحل»

روز	ابتدای حیطه	انتهای حیطه
۱	فصل اول: کلیات ص ۱۳	بنیان‌گذار «بزرگداشت‌ها» ص ۲۲
۲	بنیان‌گذار «بزرگداشت‌ها» ص ۲۲	روش قرآن برای «زنده نگاه داشتن» یاد دیگران ص ۲۵
۳	روش قرآن برای «زنده نگاه داشتن» یاد دیگران ص ۲۵	هدف از «بزرگداشت‌ها و مراسم عزاداری» چیست؟ ص ۳۲
۴	هدف از «بزرگداشت‌ها و مراسم عزاداری» چیست؟ ص ۳۲	پایان فصل اول ص ۴۰
۵	فصل دوم: ابعاد شخصیتی حضرت امام خمینی (قدس سره) ص ۴۳	ابتکار امام در علوم چهارگانه ص ۵۱
۶	ابتکار امام در علوم چهارگانه ص ۵۱	چاپ رساله، با اجبار شاگردان ص ۵۸
۷	چاپ رساله، با اجبار شاگردان ص ۵۸	یک نکته از این معنا (شرح یک کلمه) ص ۶۵
۸	یک نکته از این معنا (شرح یک کلمه) ص ۶۵	ابتدای عبارت: «این حدیث را هم شیعه و هم سنی از رسول‌خدا (صلی الله علیه وآله) نقل کرده‌اند...»

روز	ابتدای حیطة	انتهای حیطة
		ص ۶۹
۹	ابتدای عبارت: «این حدیث را هم شیعه و هم سنی از رسول خدا (صلی الله علیه وآله) نقل کرده‌اند...» ص ۶۹	ابتدای عبارت: «بنده، باید بفهمد که تمام هستی و نیرویش از اوست...» ص ۷۷
۱۰	ابتدای عبارت: «بنده، باید بفهمد که تمام هستی و نیرویش از اوست...» ص ۷۷	ابتدای عبارت: «کوتاه سخن این که منظور از مبارزه با نفس...» ص ۸۲
۱۱	ابتدای عبارت: «کوتاه سخن این که منظور از مبارزه با نفس...» ص ۸۲	بُعد سیاسی - اجتماعی ص ۸۸
۱۲	بُعد سیاسی - اجتماعی ص ۸۸	درس امام را تعطیل کردند ص ۹۴
۱۳	درس امام را تعطیل کردند ص ۹۴	تشکیل هیئت‌های مؤتلفه به دستور امام ص ۹۹
۱۴	تشکیل هیئت‌های مؤتلفه به دستور امام ص ۹۹	تبعید امام و تعقیب یاران ص ۱۰۴
۱۵	تبعید امام و تعقیب یاران ص ۱۰۴	امام و دغدغه حوزه و دانشگاه ص ۱۱۰
۱۶	امام و دغدغه حوزه و دانشگاه ص ۱۱۰	بعد مدیریت و رهبری ص ۱۱۶
۱۷	بعد مدیریت و رهبری ص ۱۱۶	پایان فصل دوم ص ۱۲۳

روز	ابتدای حیطة	انتهای حیطة
۱۸	فصل سوم: آرای تربیتی حضرت امام خمینی ص ۱۲۷	علت فراموش شدن آرای تربیتی اسلام ص ۱۳۱
۱۹	علت فراموش شدن آرای تربیتی اسلام ص ۱۳۱	امام و به جلوه آوردن مذهب جعفری ص ۱۴۲
۲۰	امام و به جلوه آوردن مذهب جعفری ص ۱۴۲	امام و کشف هویت متدینان؛ اعتراف بزرگان غرب تا سران شرق ص ۱۴۷
۲۱	امام و کشف هویت متدینان؛ اعتراف بزرگان غرب تا سران شرق ص ۱۴۷	حوادث تاریخ، قابل تکرار است ص ۱۵۳
۲۲	حوادث تاریخ، قابل تکرار است ص ۱۵۳	تهاجم فرهنگی و غارت ارزش‌ها ص ۱۶۱
۲۳	تهاجم فرهنگی و غارت ارزش‌ها ص ۱۶۱	پایان فصل سوم ص ۱۶۶
۲۴	استراتژی حضرت امام خمینی (رحمه الله) در دفاع از ارزش‌ها ص ۱۶۹	ابتدای غبارت: «نمونه دیگر، روز عاشوراست...» ص ۱۷۶
۲۵	ابتدای غبارت: «نمونه دیگر، روز عاشوراست...» ص ۱۷۶	ملاک خطا و صواب در قضایای ارزشی چیست؟ ص ۱۸۱
۲۶	ملاک خطا و صواب در قضایای ارزشی چیست؟ ص ۱۸۱	یک شبهه و جواب آن ص ۱۸۶

روز	ابتدای حیطه	انتهای حیطه
۲۷	یک شبهه و جواب آن ص ۱۸۶	شناخت‌های عادیِ تغییرپذیر ص ۱۹۱
۲۸	شناخت‌های عادیِ تغییرپذیر ص ۱۹۱	راهبرد علوی ص ۱۹۷
۲۹	راهبرد علوی ص ۱۹۷	پایان فصل چهارم ص ۲۰۳
۳۰	اهداف و آرمان‌های حضرت امام خمینی ص ۲۰۷	پایان کتاب ص ۲۱۵
امتحان کتاب «سیری در ساحل»		

مرحله اول

کتاب دوم؛ کتاب «آذرخشی دیگر از آسمان کربلا»

روز	ابتدای حیطه	انتهای حیطه
۱	شبهاتی پیرامون عاشورا و بزرگداشت آن (۱) ص ۱۱	ابتدای عبارت: «حال، بعد از این که پذیرفتیم برای حرکت‌های آگاهانه و رفتارهای انسانی دو دسته عوامل شناختی و انگیزشی ...» ص ۱۸
۲	ابتدای عبارت: «حال، بعد از این که پذیرفتیم برای حرکت‌های آگاهانه و رفتارهای انسانی دو دسته عوامل شناختی و انگیزشی ...»	چرا باید دشمنان امام حسین (علیه السلام) را لعن کرد؟ ص ۲۳

روز	ابتدای حیطه	انتهای حیطه
	ص ۱۸	
۳	چرا باید دشمنان امام حسین (علیه السلام) را لعن کرد؟ ص ۲۳	پایان جلسه ص ۳۱
۴	شبهاتی پیرامون عاشورا و بزرگداشت آن (۲) ص ۳۱	قداست و تحریف ناپذیری قیام عاشورا ص ۴۰
۵	قداست و تحریف ناپذیری قیام عاشورا ص ۴۰	ابتدای عبارت: «در میان همه این حوادث و در میان همه گفتارها و رفتارهایی که از انبیا و اولیا سر زده است...» ص ۴۴
۶	ابتدای عبارت: «در میان همه این حوادث و در میان همه گفتارها و رفتارهایی که از انبیا و اولیا سر زده است...» ص ۴۴	پایان جلسه ص ۴۸
۷	زمینه های قیام عاشورا (۱) ص ۴۹	عوامل انحراف جامعه ص ۵۷
۸	عوامل انحراف جامعه ص ۵۷	پایان جلسه ص ۶۶
۹	زمینه های قیام عاشورا (۲) ص ۶۷	هدف علی (علیه السلام) ، ارائه الگوی حکومت اسلامی ص ۷۳

روز	ابتدای حیطه	انتهای حیطه
۱۰	هدف علی (علیه السلام) ، ارائه الگوی حکومت اسلامی ص ۷۳	ابتدای عبارت: «نگامی که معاویه در شام از دنیا رفت میثم تمار به دوستانش خبر داد ...» ص ۷۹
۱۱	ابتدای عبارت: «نگامی که معاویه در شام از دنیا رفت میثم تمار به دوستانش خبر داد ...» ص ۷۹	پایان جلسه ص ۸۶
۱۲	زمینه های قیام عاشورا (۳) ص ۸۷	ابتدای عبارت: «یکی از سوژه های تبلیغاتی معاویه در این دوره بیست ساله ...» ص ۹۴
۱۳	ابتدای عبارت: «یکی از سوژه های تبلیغاتی معاویه در این دوره بیست ساله ...» ص ۹۴	پایان جلسه ص ۱۰۲
۱۴	زمینه های قیام عاشورا ص ۱۰۳	ابتدای عبارت: «پس علت انفعال کسانی که تحت تأثیر تبلیغات معاویه قرار گرفتند ...» ص ۱۱۲
۱۵	ابتدای عبارت: «پس علت انفعال کسانی که تحت تأثیر تبلیغات معاویه قرار گرفتند ...» ص ۱۱۲	پایان جلسه ص ۱۲۰
۱۶	هدف از قیام عاشورا (۱) ص ۱۲۱	اصلاح از دیدگاه منافقان ص ۱۳۱
۱۷	اصلاح از دیدگاه منافقان ص ۱۳۱	پایان جلسه ص ۱۳۸

روز	ابتدای حیطه	انتهای حیطه
۱۸	هدف از قیام عاشورا (۲) ص ۱۳۹	وظیفه مسلمانان در برابر منکرات ص ۱۵۸
۱۹	وظیفه مسلمانان در برابر منکرات ص ۱۵۸	پایان جلسه ص ۱۵۵
۲۰	امر به معروف و نهی از منکر (۱) ص ۱۵۷	گستره معنای جهاد ص ۱۶۷
۲۱	گستره معنای جهاد ص ۱۶۷	پایان جلسه ص ۱۷۵
۲۲	امر به معروف و نهی از منکر (۲) ص ۱۷۷	ابتدای عبارت: «قسم دیگر امر به معروف و نهی از منکر این است که فرد گناهکار انسانی لاابالی است ...» ص ۱۸۵
۲۳	ابتدای عبارت: «قسم دیگر امر به معروف و نهی از منکر این است که فرد گناهکار انسانی لاابالی است ...» ص ۱۸۵	مقابله با تهاجم فرهنگی ص ۱۹۱
۲۴	مقابله با تهاجم فرهنگی ص ۱۹۱	پایان جلسه ص ۱۹۸
۲۵	وظایف حکومت و مردم در شرایط حاضر ص ۱۹۹	وظیفه حکومت و جامعه در برابر توطئه های دشمنان ص ۲۰۷
۲۶	وظیفه حکومت و جامعه در برابر توطئه های دشمنان ص ۲۰۷	ایجاد تشکل های اسلامی برای انجام فعالیت های اجتماعی

روز	ابتدای حیطه	انتهای حیطه
		ص ۲۱۱
۲۷	ایجاد تشکل های اسلامی برای انجام فعالیت های اجتماعی ص ۲۱۱	پایان جلسه ص ۲۲۰
۲۸	امر به معروف و نهی از منکر در قرآن ص ۲۲۱	نگرش غرب به انسان ص ۲۲۸
۲۸	نگرش غرب به انسان ص ۲۲۸	چرا قرآن در مقابل مؤمنان تعبیر منافقان را آورده است؟ ص ۲۳۴
۳۰	چرا قرآن در مقابل مؤمنان تعبیر منافقان را آورده است؟ ص ۲۳۴	پایان کتاب ص ۲۳۹
امتحان کتاب «آذرخشی دیگر از آسمان کربلا»		

مرحله اول

کتاب سوم؛ کتاب «تهاجم فرهنگی»

روز	ابتدای حیطه	انتهای حیطه
۱	تهاجم فرهنگی یا زمینه تسلط کفار بر مسلمانان	فلسفه غرب و نقش تخریبی آن در فرهنگ جوامع اسلامی ص ۲۶

روز	ابتدای حیطه	انتهای حیطه
	ص ۱۷	
۲	فلسفه غرب و نقش تخریبی آن در فرهنگ جوامع اسلامی ص ۲۶	ریشه تاریخی فرهنگ و فلسفه جدید غرب ص ۳۰
۳	ریشه تاریخی فرهنگ و فلسفه جدید غرب ص ۳۰	روح برتری طلبی غرب ص ۳۷
۴	روح برتری طلبی غرب ص ۳۷	سلطه فرهنگی ص ۴۲
۵	سلطه فرهنگی ص ۴۲	اشاره‌ای به دلیل فقهی اصل یاد شده ص ۵۰
۶	اشاره‌ای به دلیل فقهی اصل یاد شده ص ۵۰	همیت تلاش و مبارزه فرهنگی در زمان حاضر ص ۵۵
۷	همیت تلاش و مبارزه فرهنگی در زمان حاضر ص ۵۵	ابتدای عبارت: «مسلم است که در میان دو دیدگاه موجود که یکی تبادل فرهنگی و دیگری ...» ص ۶۱
۸	ابتدای عبارت: «مسلم است که در میان دو دیدگاه موجود که یکی تبادل فرهنگی و دیگری ...» ص ۶۱	پایان بخش اول ص ۶۷
۹	اصول و ارزشهای اسلامی و خطر تهاجم فرهنگی ص ۶۹	تأمین منافع اقتصادی، بزرگترین هدف مهاجمان فرهنگی ص ۷۸
۱۰	تأمین منافع اقتصادی، بزرگترین هدف مهاجمان	مظاهر هجوم فرهنگی

روز	ابتدای حیطه	انتهای حیطه
	فرهنگی ص ۷۸	ص ۸۴
۱۱	مظاهر هجوم فرهنگی ص ۸۴	اهمیت مبارزه با هجوم فرهنگی ص ۹۱
۱۲	اهمیت مبارزه با هجوم فرهنگی ص ۹۱	پایان بخش دوم ص ۹۸
۱۳	انقلاب اسلامی و خطر تهاجم فرهنگی ص ۹۹	نقش فرهنگ در تداوم انقلاب ص ۱۰۹
۱۴	نقش فرهنگ در تداوم انقلاب ص ۱۰۹	ارزش هر چیز بیشتر، خطراتش نیز بیشتر ص ۱۱۴
۱۵	ارزش هر چیز بیشتر، خطراتش نیز بیشتر ص ۱۱۴	نابود کردن ارزشهای اسلامی، هدف دشمن از تهاجم فرهنگی ص ۱۲۰
۱۶	نابود کردن ارزشهای اسلامی، هدف دشمن از تهاجم فرهنگی ص ۱۲۰	حفظ باورها و ارزشهای اسلامی با احیای جلسات مذهبی، یکی از راههای مقابله با هجوم فرهنگی ص ۱۲۷
۱۷	حفظ باورها و ارزشهای اسلامی با احیای جلسات مذهبی، یکی از راههای مقابله با هجوم فرهنگی ص ۱۲۷	ابتدای عبارت: «البته علم هر جا که باشد محترم است و به هر زبانی که باشد باید آن را آموخت ...» ص ۱۳۴
۱۸	ابتدای عبارت: «البته علم هر جا که باشد محترم است و به هر زبانی که باشد باید آن را آموخت ...» ص ۱۳۴	راه ترویج ارزشها ص ۱۴۱

روز	ابتدای حیطه	انتهای حیطه
۱۹	راه ترویج ارزشها ص ۱۴۱	ترویج ارزشهای معنوی ص ۱۴۵
۲۰	ترویج ارزشهای معنوی ص ۱۴۵	سیر قهقرایی دانشگاهها در مدت پس از انقلاب ص ۱۵۰
۲۱	سیر قهقرایی دانشگاهها در مدت پس از انقلاب ص ۱۵۰	پایان بخش سوم ص ۱۵۴
۲۲	تهاجم فرهنگی و راهکارهای دفاعی ص ۱۵۵	حوزه و دانشگاه ص ۱۶۱
۲۳	حوزه و دانشگاه ص ۱۶۱	دیرپائی مسائل فرهنگ ص ۱۶۹
۲۴	دیرپائی مسائل فرهنگ ص ۱۶۹	پایان کتاب ص ۱۷۶
امتحان کتاب «تهاجم فرهنگی»		

مرحله دوم

کتاب اول: «آفتاب مطهر»

روز	ابتدای حیطه	انتهای حیطه
۱	«مقدمه» ص ۱۳	ابتدای «وارث راستین انبیاء» ص ۲۴
۲	«وارثان راستین انبیاء»	ابتدای «مروارید معارف»

روز	ابتدای حیطه	انتهای حیطه
	ص ۲۴	ص ۲۹
۳	«مروارید معارف» ص ۲۹	ابتدای «مجاهد میدان اندیشه» ص ۳۷
۴	«مجاهد میدان اندیشه» ص ۳۷	ابتدای «فرازهای اخلاص» ص ۴۴
۵	«فرازهای اخلاص» ص ۴۴	ابتدای «عطش عملی و معنوی» ص ۵۰
۶	«عطش عملی و معنوی» ص ۵۰	ابتدای «فصل سوم: مدرس وارسته» ص ۵۸
۷	«فصل سوم: مدرس وارسته» ص ۶۰	ابتدای «در حوزه و دانشگاه» ص ۶۶
۸	«در حوزه و دانشگاه» ص ۶۶	ابتدای «فهم‌پذیر کردن فلسفه» ص ۷۴
۹	«فهم‌پذیر کردن فلسفه» ص ۷۴	ابتدای «جویباری در کویر» ص ۸۲
۱۰	«جویباری در کویر» ص ۸۲	ابتدای «مسلمات دینی و مقتضیات اجتماعی» ص ۸۹
۱۱	«مسلمات دینی و مقتضیات اجتماعی» ص ۸۹	ابتدای «تبیین مفهوم ولایت» ص ۹۵
۱۲	«تبیین مفهوم ولایت» ص ۹۵	ابتدای «فصل پنجم: آفت زدایی از بوستان فرهنگ و عقیده» ص ۱۰۰
۱۳	«فصل پنجم: آفت زدایی از بوستان فرهنگ و عقیده» ص ۱۰۴	ابتدای «آشتی میان علم و دین» ص ۱۱۵

روز	ابتدای حیطه	انتهای حیطه
۱۴	«آشتی میان علم و دین» ص ۱۱۵	ابتدای «برنتافتن برداشت‌های سطحی» ص ۱۱۹
۱۵	«برنتافتن برداشت‌های سطحی» ص ۱۱۹	ابتدای «ظاهرگرایی دینی، آفت جامعه اسلامی» ص ۱۲۶
۱۶	«ظاهرگرایی دینی، آفت جامعه اسلامی» ص ۱۲۶	ابتدای «فصل ششم: سدی در برابر سیل تحریف‌ها و شبهات» ص ۱۳۰
۱۷	«اهمیت شبهه‌زدایی» ص ۱۳۳	ابتدای «کشتی نجات» ص ۱۳۹
۱۸	«کشتی نجات» ص ۱۳۹	ابتدای «دفاع مقدس در برابر تهاجم فکری» ص ۱۵۰
۱۹	«دفاع مقدس در برابر تهاجم فکری» ص ۱۵۰	ابتدای «تفکیک حق از باطل» ص ۱۵۷
۲۰	«تفکیک حق از باطل» ص ۱۵۷	ابتدای «فصل هفتم: افشای گذرگاه‌های الحاد» ص ۱۶۳
۲۱	«خطری خزنده» ص ۱۶۵	ابتدای «دفع امواج فرساینده» ص ۱۷۲
۲۲	«دفع امواج فرساینده» ص ۱۷۲	ابتدای «کتابی پُر برگ و بار» ص ۱۷۸
۲۳	«کتابی پُر برگ و بار» ص ۱۷۸	ابتدای «استمرار روشنگری‌ها» ص ۱۸۶
۲۴	«استمرار روشنگری‌ها» ص ۱۸۶	ابتدای «فصل هشتم: قاطعیت در برابر التقاط» ص ۱۹۰

روز	ابتدای حیطه	انتهای حیطه
۲۵	«نغمه نفاق» ص ۱۹۳	ابتدای «جلوگیری از رخنه منافقان» ص ۲۰۰
۲۶	«جلوگیری از رخنه منافقان» ص ۲۰۰	ابتدای «بیداری در برابر بدعت‌ها» ص ۲۰۵
۲۷	«بیداری در برابر بدعت‌ها» ص ۲۰۵	ابتدای «نقد نیرنگ» ص ۲۱۲
۲۸	«نقد نیرنگ» ص ۲۱۲	ابتدای «متفکر مبارز» ص ۲۲۴
۲۹	«متفکر مبارز» ص ۲۲۴	ابتدای «حکیم شهید» ص ۲۳۰
۳۰	«حکیم شهید» ص ۲۳۰	ابتدای «قله قبیله قبله» ص ۲۳۵
۳۱	«قله قبیله قبله» ص ۲۳۵	ابتدای «از او بیاموزیم» ص ۲۴۱
۳۲	«از او بیاموزیم» ص ۲۴۱	انتهای کتاب ص ۲۴۶

امتحان کتاب «آفتاب مطهر»

مرحله دوم

کتاب دوم «طوفان فتنه و کشتی بصیرت»

روز	ابتدای حیطه	انتهای حیطه
۱	«مقدمه معاونت پژوهش» ص ۱۳	ابتدای «مصادیق سه گانه واژه‌ها» ص ۲۱
۲	«مصادیق سه گانه واژه‌ها» ص ۲۱	ابتدای «مقصود از امتحان الهی» ص ۲۸
۳	«مقصود از امتحان الهی» ص ۲۸	ابتدای «تفاوت امتحان خدا با امتحان بشر» ص ۳۷
۴	«تفاوت امتحان خدا با امتحان بشر» ص ۳۷	ابتدای «حوزه‌های آزمایش در قرآن» ص ۴۲
۵	«حوزه‌های آزمایش در قرآن» ص ۴۲	ابتدای «گروه‌های ثروتمند و فقیر» ص ۴۹
۶	«گروه‌های ثروتمند و فقیر» ص ۴۹	ابتدای «تاریخچه‌ای از امتحانات الهی در نهج‌البلاغه» ص ۵۶
۷	«تاریخچه‌ای از امتحانات الهی در نهج‌البلاغه» ص ۵۶	ابتدای «حکمت اعلام آزمون از سوی خداوند» ص ۶۳
۸	«حکمت اعلام آزمون از سوی خداوند» ص ۶۳	ابتدای «فصل دوم: عوامل، انگیزه‌ها و اهداف فتنه» ص ۷۲
۹	«عوامل پدیدآورنده فتنه» ص ۷۵	ابتدای «مکلف بودن آدمی در برابر فتنه‌ها» ص ۸۱
۱۰	«مکلف بودن آدمی در برابر فتنه‌ها»	ابتدای «راز فتنه‌گری شیطان»

روز	ابتدای حیطة	انتهای حیطة
	ص ۸۱	ص ۸۷
۱۱	«راز فتنه‌گری شیطان» ص ۸۷	ابتدای «شبهه شر بودن فتنه‌الهی» ص ۹۲
۱۲	«شبهه شر بودن فتنه‌الهی» ص ۹۲	ابتدای «هدف شیطان از فتنه‌گری» ص ۹۹
۱۳	«هدف شیطان از فتنه‌گری» ص ۹۹	ابتدای «فصل سوم: ماهیت فتنه‌گران» ص ۱۰۷
۱۴	«مقدمه» ص ۱۰۹	ابتدای «مؤلفه‌های فتنه» ص ۱۱۶
۱۵	«مؤلفه‌های فتنه» ص ۱۱۶	ابتدای «زهد حضرت امیر(علیه السلام)» ص ۱۲۲
۱۶	«زهد حضرت امیر(علیه السلام)» ص ۱۲۲	ابتدای «ساده‌لوحی؛ ویژگی عاملان تأیید و ترویج فتنه» ص ۱۲۹
۱۷	«ساده‌لوحی؛ ویژگی عاملان تأیید و ترویج فتنه» ص ۱۲۹	ابتدای «فصل چهارم: راهبردها و رویکردهای فتنه‌گران» ص ۱۳۵
۱۸	«درآمد» ص ۱۳۷	ابتدای «تهاجم به ارزش‌های اسلامی» ص ۱۴۶
۱۹	«تهاجم به ارزش‌های اسلامی» ص ۱۴۶	ابتدای «تحلیلی اجمالی از جنگ نرم و تبیین راهبردهای فتنه‌گران» ص ۱۵۳

روز	ابتدای حیطه	انتهای حیطه
۲۰	«تحلیلی اجمالی از جنگ نرم» ص ۱۵۳	ابتدای «دستاویزهای فتنه‌گران» ص ۱۶۰
۲۱	«دستاویزهای فتنه‌گران» ص ۱۶۰	ابتدای «راز پیدایش اختلاف» ص ۱۶۶
۲۲	«راز پیدایش اختلاف» ص ۱۶۶	ابتدای «راه کم‌کردن اختلافات» ص ۱۷۴
۲۳	«راه کم‌کردن اختلافات» ص ۱۷۴	ابتدای «بنیان‌گذاران مسجد ضرار» ص ۱۸۰
۲۴	«بنیان‌گذاران مسجد ضرار» ص ۱۸۰	ابتدای «ارتباط شبهات با یکدیگر» ص ۱۸۷
۲۵	«ارتباط شبهات با یکدیگر» ص ۱۸۷	ابتدای «فصل پنجم: وظایف مؤمنان در برابر فتنه‌های اجتماعی» ص ۱۹۳
۲۶	«مقدمه» ص ۱۹۵	ابتدای «تربیت دینی و تهذیب نفوس» ص ۲۰۱
۲۷	«تربیت دینی و تهذیب نفوس» ص ۲۰۱	«بازتعریفی از دسته سوم عوامل فتنه» ص ۲۰۷
۲۸	«بازتعریفی از دسته سوم عوامل فتنه» ص ۲۰۷	ابتدای «وظایف حوزویان در برابر فتنه‌گران» ص ۲۱۳
۲۹	«وظایف حوزویان در برابر فتنه‌گران» ص ۲۱۳	ابتدای «نجات فتنه‌زدگان» ص ۲۲۰
۳۰	«نجات فتنه‌زدگان»	ابتدای «گذشته؛ چراغ راه آینده»

روز	ابتدای حیطه	انتهای حیطه
	ص ۲۲۰	ص ۲۲۷
۳۱	«گذشته؛ چراغ راه آینده» ص ۲۲۷	ابتدای «۲. وظایف نخبگان» ص ۳۳۶
۳۲	«۲. وظایف نخبگان» ص ۳۳۶	انتهای کتاب ص ۲۴۱
امتحان کتاب «طوفان فتنه و کشتی بصیرت»		

مرحله سوم

کتاب اول: «نگاهی گذرا به نظریه ولایت فقیه»

روز	ابتدای حیطه	انتهای حیطه
۱	«پیشگفتار» ص ۸	ابتدای «پیش‌فرضهای نظریه ولایت فقیه» ص ۱۵
۲	«پیش‌فرضهای نظریه ولایت فقیه» ص ۱۵	ابتدای «فصل دوم: رابطه دین با سیاست» ص ۲۳
۳	«فصل دوم: رابطه دین با سیاست» ص ۲۳	ابتدای «ارزیابی رابطه دین و سیاست» ص ۳۱
۴	«ارزیابی رابطه دین و سیاست» ص ۳۱	بتدای «اقلی یا اکثری بودن دین» ص ۴۱
۵	«اقلی یا اکثری بودن دین» ص ۴۱	ابتدای «فصل سوم: نقش مردم در حکومت اسلامی» ص ۵۱

روز	ابتدای حیطة	انتهای حیطة
۶	«فصل سوم: نقش مردم در حکومت اسلامی» ص ۵۱	ابتدای «مبنای مشروعیت حکومت بعد از پیامبر اسلام بر اساس نظر اهل سنت» ص ۵۸
۷	«مبنای مشروعیت حکومت بعد از پیامبر اسلام بر اساس نظر اهل سنت» ص ۵۸	ابتدای «دو شرط لازم برای انجام این تحقیق» ص ۶۶
۸	«دو شرط لازم برای انجام این تحقیق» ص ۶۶	ابتدای «بررسی و نقد دو نظر دیگر» ص ۷۴
۹	«بررسی و نقد دو نظر دیگر» ص ۷۴	ابتدای «فصل چهارم: اثبات ولایت فقیه» ص ۷۹
۱۰	«فصل چهارم: اثبات ولایت فقیه» ص ۸۰	ابتدای «الف - ادله عقلی» ص ۸۴
۱۱	«الف - ادله عقلی» ص ۸۴	ابتدای «دلیل دوم عقلی» ص ۹۱
۱۲	«دلیل دوم عقلی» ص ۹۱	ابتدای «ب - ادله نقلی» ص ۹۶
۱۳	«ب - ادله نقلی» ص ۹۶	ابتدای «فصل پنجم: مفهوم ولایت مطلقه فقیه» ص ۱۰۵
۱۴	«فصل پنجم: مفهوم ولایت مطلقه فقیه» ص ۱۰۵	ابتدای «فرض اول» ص ۱۰۹
۱۵	«فرض اول» ص ۱۰۹	ابتدای «ولایت فقیه و قانون اساسی» ص ۱۱۴

روز	ابتدای حیطه	انتهای حیطه
۱۶	«ولایت فقیه و قانون اساسی» ص ۱۱۴	ابتدای «مرجعیت و ولایت فقیه» ص ۱۲۰
۱۷	«مرجعیت و ولایت فقیه» ص ۱۲۰	ابتدای «ولایت فقیه یا افقه» ص ۱۲۸
۱۸	«ولایت فقیه یا افقه» ص ۱۲۸	ابتدای «فصل ششم: خبرگان و ولایت فقیه» ص ۱۳۴
۱۹	«فصل ششم: خبرگان و ولایت فقیه» ص ۱۳۵	ابتدای «اشکال دور» ص ۱۴۱
۲۰	«اشکال دور» ص ۱۴۱	ابتدای «خبرگان و انواع تخصص‌ها» ص ۱۵۰
۲۱	«خبرگان و انواع تخصص‌ها» ص ۱۵۰	انتهای کتاب ص ۱۶۰
امتحان کتاب «نگاهی گذرا به نظریه ولایت فقیه»		

مرحله سوم

کتاب دوم: «انقلاب اسلامی و ریشه‌های آن»

روز	ابتدای حیطه	انتهای حیطه
۱	«مقدمه معاونت پژوهش» ص ۱۵	ابتدای «ج - شورش» ص ۲۸
۲	«ج - شورش» ص ۲۸	انتهای درس اول

روز	ابتدای حیطه	انتهای حیطه
	ص ۲۸	
۳	«درس دوم: تئوری‌های انقلاب» ص ۳۵	ابتدای «ب - نظریه مارکس» ص ۴۱
۴	«ب - نظریه مارکس» ص ۴۱	انتهای درس دوم
۵	«درس سوم: بررسی عوامل پیدایش انقلاب از منظر دینی» ص ۵۵	ابتدای «ج - عامل وحی» ص ۶۱
۶	«ج - عامل وحی» ص ۶۱	ابتدای «۴. زمینه‌های پیدایش بحران اجتماعی» ص ۶۶
۷	«۴. زمینه‌های پیدایش بحران اجتماعی» ص ۶۶	ابتدای «۵. چاره‌اندیشی‌های نظام حاکم برای حفظ وضع موجود» ص ۷۱
۸	«۵. چاره‌اندیشی‌های نظام حاکم برای حفظ وضع موجود» ص ۷۱	ابتدای «۶. سیر تحولات اجتماعی» ص ۷۶
۹	«۶. سیر تحولات اجتماعی» ص ۷۶	انتهای درس سوم
۱۰	«درس چهارم: ماهیت و ویژگی‌های انقلاب اسلامی» ص ۸۳	ابتدای «د - تأکید بر تبیین دقیق اهداف» ص ۹۰
۱۱	«د - تأکید بر تبیین دقیق اهداف» ص ۹۰	انتهای درس چهارم

روز	ابتدای حیطه	انتهای حیطه
۱۲	«درس پنجم: ارکان انقلاب اسلامی(۱)» ص ۱۰۱	ابتدای «۱۳. عدم مسامحه در رعایت هدف نهایی» ص ۱۰۸
۱۳	«۱۳. عدم مسامحه در رعایت هدف نهایی» ص ۱۰۸	ابتدای «۳. ویژگی های ممتاز رهبری انقلاب اسلامی» ص ۱۱۳
۱۴	«۳. ویژگی های ممتاز رهبری انقلاب اسلامی» ص ۱۱۳	انتهای درس پنجم
۱۵	«درس ششم: ارکان انقلاب اسلامی(۲)» ص ۱۲۱	ابتدای «۴. نقش آموزه های دینی در ایجاد وحدت در جامعه» ص ۱۲۹
۱۶	«۴. نقش آموزه های دینی در ایجاد وحدت در جامعه» ص ۱۲۹	انتهای درس ششم
۱۷	«درس هفتم: دستاوردهای انقلاب اسلامی» ص ۱۴۶	ابتدای «ب - دستاوردهای مخصوص مسلمانان» ص ۱۴۶
۱۸	«ب - دستاوردهای مخصوص مسلمانان» ص ۱۴۶	انتهای درس هفتم
۱۹	«درس هشتم: آسیب شناسی انقلاب اسلامی» ص ۱۵۵	ابتدای «ب - تهدیدهای درونی فراروی نظام اسلامی» ص ۱۶۳
۲۰	«ب - تهدیدهای درونی فراروی نظام اسلامی» ص ۱۶۳	ابتدای «۴. ضعف نهادها و ارگان های نظام» ص ۱۶۸
۲۱	«۴. ضعف نهادها و ارگان های نظام» ص ۱۶۸	ابتدای «۷. ترور و خشونت» ص ۱۷۵

روز	ابتدای حیطه	انتهای حیطه
۲۲	«۷. ترور و خشونت» ص ۱۷۵	انتهای درس هشتم
۲۳	ص ۱۷۹ «درس نهم: راه کارهای حفظ و تداوم انقلاب اسلامی»	ص ۱۸۵ ابتدای «۴. راه کارهای حفظ و تداوم انقلاب اسلامی»
۲۴	ص ۱۸۵ «۴. راه کارهای حفظ و تداوم انقلاب اسلامی»	ص ۱۹۲ ابتدای «د - حفظ وحدت کلمه»
۲۵	ص ۱۹۲ «د - حفظ وحدت کلمه»	انتهای درس نهم
۲۶	ص ۱۹۹ «درس دهم: دوران نهضت مشروطه»	ص ۲۰۶ ابتدای «۴. ماهیت مشروطه در نهضت مشروطیت»
۲۷	ص ۲۰۶ «۴. ماهیت مشروطه در نهضت مشروطیت»	انتهای درس دهم
۲۸	ص ۲۱۵ «درس یازدهم: دوران دیکتاتوری رضاخانی»	ص ۲۲۳ ابتدای «ج - قانون منع حجاب و فاجعه مسجد گوهرشاد»
۲۹	ص ۲۲۳ «ج - قانون منع حجاب و فاجعه مسجد گوهرشاد»	انتهای درس یازدهم
۳۰	ص ۲۲۹ «درس دوازدهم: دوران سیاه محمدرضاشاهی»	ص ۲۳۷ ابتدای «۶. تغییر تاریخ هجری شمسی به شاهنشاهی»
۳۱	ص ۲۳۷ «۶. تغییر تاریخ هجری شمسی به شاهنشاهی»	ص ۲۴۲ ابتدای «۸. انقلاب سفید شاه»
۳۲	ص ۲۴۲ «۸. انقلاب سفید شاه»	انتهای درس دوازدهم
۳۳	ص ۲۵۵ «درس سیزدهم: دوران سیاه محمدرضاشاهی»	ص ۲۶۲ ابتدای «۸. شور انقلابی در محرم حسینی»
۳۴	ص ۲۶۲ «۸. شور انقلابی در محرم حسینی»	انتهای درس سیزدهم
۳۵	ص ۲۷۱ «درس چهاردهم: جریان شناسی گروه های منحرف»	ص ۲۸۱ ابتدای «۴. منافقین نوین یا ملی گرایان»

انتهای حیطة	ابتدای حیطة	روز
انتهای کتاب	ص ۲۸۱ «۴. منافقین نوین یا ملی‌گرایان»	۳۶
آزمون کتاب «انقلاب اسلامی و ریشه‌های آن»		

با آرزوی موفقیت

اداره مطالعات سیاسی و بصیرت‌افزایی

معاونت فرهنگی تبلیغی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران

مردادماه ۱۴۰۱